

starinoslovjem, sestavljen je z redko natančnostjo in vestnostjo po vseh dozdej tiskanih virih, in delo je bilo tem težavneje, ker se ti viri nahajajo ne samo po knjigah, ampak zlasti tudi po raznovrstnih strokovnjaških in političnih časopisih. A čem težavneje in koreniteje je to delo, tem hvaležnejši bodo zánje vsi prijatelji domače zgodovine njega sestavljatelju gospodu c. kr. vladnemu svetovalcu Antonu Globočniku.

Anton Chittussi, sloveč češki slikar, razstavil je o Velikinoči v dvorani ljubljanske redute svojo pokrajinsko sliko: »*Pogled na Prago*«. Slika, ki obsega 20 m² in je cenjena baje na 30.000 gld., predočuje nam stostolpo prestolnico češkega kraljestva s prostrano okolično panoramo o pomladanskem jutru in sicer s takozvane ptičje perspektive. Spredej po vsi širjavi slike je sadonosni vrt Stragovskega samostana. Po njem cvete raznovrstno sadno drevje: jablane, hruške, češnje, slive, breskve itd. Za tem vrtom prostira se po slikinem osredji počez takoimenovana Mala strana. Nji na levo gori na holmu stoje starodavni Hradčani s kraljevskim gradom in cerkvijo sv. Vida. In onostran Vltave, šumeče po sredini tja dol v megleno ozadje, razvrščeni so glavni predali zlate Prage: Staro in Novo mesto, takozvano Judovsko ali Jožefovo mesto, Zofijin otok, Karlinsko predmestje itd. Razprostranemu obmestju ob straneh in v perspektivnem njegovem ozadji okrog razgreba se brdovita, z nežnim pomladnim zelenjem prepredena okolica z različnimi predmestji in selišči. Nad obmestjem, iznad katerega se dvigajo mnogobrojne cerkve s svojimi kupolami, zvoniki in stolpiči, valé se gosti dimovi oblaki iz raznih tovarniških dimnikov in po širni okolici, zlasti dol po Vltavinem obrežji kadí se zorna jutranja megla . . .

Vsa slika je izdelana z veliko marljivostjo in z občudovanja vredno vztrajnostjo. Vešč strokovnjak v slikanji pokrajinskih prizorov izbral si je kaj ugodno stališče, od koder se mu je veličastna stolica njegove domovine prikazala v najslikovitejšem pokrajinskem položju. Jako mojsterski je ubral širno obmestno skupino z neprecizno okolično pokrajino v harmonično celoto veličastne panorame. In kakor je dal vsi svoji sliki, bodi v arhitektonskem ali v pokrajinskem pogledu, mehke in plemenite obrise, istotako jo je obličil z nežnim, prozornim in jasnobojnim koloritom, da se nam dozdeva, kakor bi jo bil nadihal na platno lahen pomladni vetrič . . .

Chittussi je specialist v slikanji pokrajin. V kratki dobi svojega delovanja naslikal je nad tristo pokrajinskih prizorov. Njegovo ime slovi po vsi Evropi in njegove slike, katere razstavlja že celo desetletje v pariškem »Salonu«, razširjene so po vsem Francoskem, po Belgiji, da, i onostran oceana, po Ameriki. Slikarstvu se je učil najprej v Pragi, potem v Monakovem in naposled v Parizu. Zdaj biva zopet v Pragi. Ker se nahaja v najlepši dobi svojega življenja, nadejati se nam je od njega še mnogo enakih umotvorov, s katerimi proslavlja preslikovito svojo domovino. V. H—z.

Janko Jurković, jeden prvih hrvaških književnikov, umrl je v Zagrebu dné 20. marcija t. l. Janko Jurković se je porodil l. 1827. v Požegi, kjer je dovršil ljudske in latinske šole. V Zagrebu je slušal tedanja filozofijska tečaja, šel v duhovno semenišče, a 1848. leta je izstopil ter se učil pravdoznanstvu na pravniški akademiji zagrebški. Že takrat je bil sotrudnik Gajevih »Narodnih Novin«. Za nemške vlade je opustil prava ter šel za suplenta na zagrebško gimnazijo; leta 1854. in 1855. se je na Dunaji pripravljal za skušnje iz klasične filologije; leta 1855. je postal profesor na gimnaziji oseški, potem na zagrebški, a leta 1862. je prišel za tajnika k dvorski kancelariji na Dunaji. Odtod se je l. 1865. šolski nadzornik vrnil v Zagreb, ter tu od l. 1874. do svoje smrti bil vladni svetovalec. Odkar se je hrvaško šolstvo postavilo na narodno podlago, »duša« mu je Jurković bil; on je delal osnove za vse šole, on jih je vodil, on jih je nadzoroval,

in on jim je tudi spisal nekoliko knjig. Jugoslovanska akademija ga je imenovala za uda svojega; pri „Matici hrvaški“ je po smrti Šenovi bil predsednik književnega oddelka. Kot pisatelj bil je sotrudnik vsem beletrističnim listom hrvaškim, za katere je pisal pripovedke, zlasti dvame in estetične razprave. Poslednje je priobčeval v „Radu“ jugoslovanske akademije. Tudi je spisal nekoliko prav dobrih prevodov iz francoskega. Slava mu!

„Ljubljanski Zvon“ in njegov urednik pred državnim zborom. Bralci naši se ne morejo pritoževati, da bi urednik »Ljubljanskega Zvona« velikrat govoril o svoji osebi v tem listu, ali zagovarjal se zoper razne napade, ki z domačih in tujih logov leté nanj in na njegov list. Molčal je celó, ko so zadnjo jesen in preteklo zimo otrovane pušice metali vanj skriti protivniki in javni sovražniki njegove osebe in njegovega delovanja. Od zlogolke vplivne »Neue freie Presse« in strupene »Deutsche Zeitung« na Dunaji do zadnjega židovsko-liberalnega psička v Celji in Beljaku — vse je lajalo nanj. Iz dobroznane zloglasne kovačnice ljubljanske se je nakopičilo na njega toliko perečega obrekovanja in toliko — sit venia verbo — zvitih lažij, da je bilo res treba mnogo samozatajevanja in mnogo poguma tistemu, ki je hotel vztrajati in si mirno svojo dušo ohraniti v tem huronskem kriku in divjem boji. A ker plemeniti ti možje niso dosegli tega, kar so nameravali, izgubili so napósled glavo ter se ujeli v svoje — zanke!

Ako pa vender danes povzdigamo glas »pro domo«, imamo dvojen razlog za to! Prvi je ta, da je »Ljubljanski Zvon« strastno napadel odličen državni poslanec v državnem zboru samem, in drugič se nam zdi dolžnost, spodobno zahvaliti se gosp. poslancu prof. Šukljetu, ki je ta napad krepko in odločno zavrnil.

Gospod baron Dumreicher je namreč v državnem zboru dné 23. marcija t. l. doslovno govoril takó:

»Für dieses Amt (eines Schulinspectors) in der Landeshauptstadt Laibach wurde der berühmte Redacteur einer slovenischen Zeitschrift erkoren, die in ihren Aufreizungen gegen das Andenken Anastasius Grün's und ihren Verleumdungen des deutschen Landadels, in ihren Schmähungen des deutschen Volkes, in ihren Beschimpfungen der Kirchenreformation keine Grenze der Scham oder des Ekels kennt. Da der prinzliche Herr Abgeordnete für Hartberg die Beschäftigung mit den publicistischen Leistungen unser pädagogischen Kreise durch längere Verlesungen hier in Schwung gebracht (Sehr gut! links) und damit, wie jeder Anwesende sich überzeugen konnte, namentlich in den Reihen der slovenischen Herren Collegen freudige Bewegung erzielt hat, so mögen mir gleichfalls solche Citate gestattet sein (Sehr gut! links), die sich jedoch durch ihre Kürze vor jenen anderen Verlesungen auszeichnen werden.

In der von jenem neuen Laibacher Bezirksschulinspecteur herausgegebenen Zeitschrift »Zvon« wird unter anderem von den Deutschen gesagt, sie stammten »von Lucifer, der Teufel Oberstem, und von zwei verworfenen Weibern, Geliebten von Finanzwächtern und Soldaten« ab. Die Kirchenreformation wird als »Gewächs der Hölle«, die krainischen Reformatoren werden als »Zwingliannerschweine, für Lucifer zubereitet«, bezeichnet (Rufe links: Scandal! — Schöner Schulinspecteur!), und die Angehörigen der evangelischen Bekenntnisse werden als »Nachfolger Satans, für welche eine Keule auf den Kopf und eine Hellebarde in die Rippen das Beste wäre«, charakterisirt. (Rufe der Entrüstung links.)

Dem Zartgefühl dieses Mannes sind gegenwärtig die deutschen Schulen Laibachs anvertraut, unter denen sich auch eine evangelische befindet. (Hört! hört! links.) Dieser Mann betritt als staatliches Aufsichtsorgan die Räume einer Schule, deren Lehrern und Schülern er »eine Keule auf den Kopf und eine Hellebarde in die Rippen« gewünscht hatte. Was